

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr.
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 25 „

**Községeknek, körjegyzőknek,
néptanulókknak:**

Egész évre 4 frt, — fél évre 2 frt

Egyes szám ára 10 kr.

Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Károly fia, Donján I., Engel Lajos, Greiner Lipót kereskedésében és Tausz Vilmos dohányfőzsdéjében.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (lyceumi könyvnyomda), hol mindenkor a legutányosabb árak szabhatók. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyilttérben egy sor 10 kr.

Kéziratok

a szerkesztőségbe (lyceumi könyvnyomda) küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda.

Kéziratok nem adtnak vissza.

A helyzet.

II.

A klikkek.

Budapest, 1891. aug. 13.

A szabadelvűi párt legfőbbet emlegetett klikkjét előbbi vezéréről nevezték el. Aki oly sokáig volt vezér, nem élheti be magát a közhatona szerepébe. A politikai eszély oly nagy mestere, mint Tisza Kálmán, mint mindig, most is megtalálta a módot, melyen becsyágyát kielégítheti anélkül, hogy a pártszabályok formáival összeütközésbe jutna. Az ő hatalmas egyénisége ellensúlyozta Apponyi gróf befolyását és ezzel a miniszterelnököt hamleti helyzetekbe hozta, ami az ellenfél hátrózt és szenvedélyes támadásaival szemben súlyos hátrány volt.

Tisza Kálmán törzsgárdájának egyrésze kevesebb önuralommal bír, semhogy a vezér bölcs taktikájához simulni bírt volna. Szapáry alatt nem tarthaták meg előbbi befolyásukat; igényeikkel, sőt követelőzéseikkel szemben Szapáry gróf diészeretén legyen mondva — legkisebb engedékenységet nem tanusított; hiába hízlegetek, kértek, fenyegetődtek. Ezekből lettek az új kormány legelkeseredettebb ellenségei. Szüvendélyes gyűlöletük túltört a pártfegyelem korlátain, Horváth Gyula vezérlete alatt kiváltak az országgyűlésen és a sajtóban sokkal hevesebben ostromolták a kormányt, mint maga az ellenzék. A „Magyar Hírlap” tüzet okádó és

gyilkos szarkazmussal írt cikkeinél erősebb támadásokat Verhovay főmédvényei óta nem olvastunk; a kettő közt csak az volt a különbség, hogy Horváth Gyulának az izlés követelményeit nem hagyják figyelmen kívül. Azonban e nyílt és folytonos harcuk a kormányval nagyon jól összefért azzal a szövetséggel, mely a kormánypártban maradt régi vezérülkhöz és elvtársaikhoz köti őket.

Volt-e valaha viszássabb parlamenti helyzet, mint a kormány legdühödtebb ellenségeinek nyílt szövetsége azokkal, kik a kormányt támogató párt tagjai? És ki tagadhatná, hogy Tiszákhoz a kormány-part díszszidensei mindenkép közelebb állanak, mint a kormánypárt akármely más csoportjához? Sőt hogy Tiszák és a díszszidensek összetartoznak?

Az elfogulatlan szemlélő előtt ez úgy tűnik fel, mintha egy sereg kettészakadna, hogy két oldalról, két módon támadja az ellenséget.

Csak az a kérdés, hogy Szapáry gróf kormányának kik ártottak többet? A Tisza csapat kívülről nyílt sisakkal ostromló része, vagy pedig a bennmaradt rész állandó aknamunkájával?

Mi azt hisszük, hogy a belsők ártottak többet. Ők gátolták meg, hogy a kormányelnök hasznát vegye Apponyi Albert gróf támogatásának. E támogatás számbeli értéke bármily csekélynek tűnt is fel a szabadelvű párt előtt, morális

értékét annál magasabbra kell helyezniünk. És e támogatásért Apponyi Albert gróf egyebet nem kívánt, mint a garanciális törvényjavaslatokat, melyek amugy is a reform alapját képezik; nélkülük az új szervezet nem szilárdulhat meg. Szapáry Gyula grófnak volt elég államférfiai érzéke ahhoz, hogy felismerte e támogatás becsét és a bizottsági tárgyalásoknál az ügyhöz méltó nemes buzgalommal végezték együtt az alkotás, a javítás munkáját, Apponyi Albert gróf teljes loyaltással, feltétlenül megbízott a miniszterelnök ígéreteiben. A szélső bal silyedni kezdte a talajt lábai alatt, minden a lesgzében indult. Ekkor léptek elő Tiszák, hogy a kormányelnököt megfosszák szövetsége-től, a reformhoz az alapkövetet letenni ne engedjék és Szapáry gróftól letérítsék az útról, melyen addig haladt. A párt-féltékenység ördögét költötték fel; ezek szállották meg a kormányelnököt, mikor kimondta, hogy a szabadelvű párt maga fogja a reformot megalkotni. Ez a végzetes kijelentés élenként emlékezett XVI. Lajos király mondására, ki a forrongó nemzetgyűlésnek azt vetette oda: hogy „je ferais seul le bien des mes peuples”. A kormányelnök javaslatának megcsönkítása a Tisza-klikk diadala.

Nem csak Tiszának, Szilágyi Dezsőnek is van külön pártja a szabadelvű pártban, melynek törekvései épen nincsenek összhangban a kabinet hivatalosan

A „PÉCS” TÁRCAJA

A jéghegy leányai.

Csevegés uti emlékeimből.

Írta: Orion.

(A „Pécs” eredeti tárcája.)

Mielőtt e kis csevegést leírnám, meg kell említenem, hogy e lapnak tisztelt szerkesztője utazásom előtt azzal a kéressel bucsuzott el tőlem, hogy küldenek majd alkalmas lapja számára valami utleírást. En megbízásának a legjobb igyekezettel akarván megfelelni, már-már hozzá fogtam egy bőbeszédű uti rajzhoz. Elkezdtem lefesteni a tíroli alperek szépségeit, írtam óriás hegyekről, hó lavinákról és zuhatagokról, mikor eszembe jutott, hogy okosabb lesz, ha a jéghegyek csodái helyett, a jéghegyek embereiről írok valamit.

Ugy okoskodtam magamban, hogy az óriásképzű hegyeket megtekintheti minden utazni vágyó idegen, mert azok évezredek múlva is helyükön maradnak, de a rajtuk élő embereket gyorsan felemészti száz féle gerjedelmük, szenvedélyeik és a romboló idő.

Azért tehát, hogy száz szóznak is egy legyen a vége, elhatároztam hogy a jéghegy

helyett csakugyan annak embereiről, még pedig ezek között is az érdekesebbekről t. i. leányairól fogok írni.

Sietek azonban szíves olvasóimát megnyugtatóni, hogy korántsem ethnographiai vázlattal, csupán három szép leányak szomorú történetével akarom megismertetni.

Ugy hangzik, mintha mese volna, pedig azért mégis igaz. Az uti társasággal épen egy tervbe vett óriási hegyet akartunk megmászni, midőn a körünkben lévő három hölgy az utolsó percben vissza riadt a nyolc órai gyaloglástól, azt hozván fel okuk, hogy ők meleg fedél alatti pihenés nélkül ily fárasztó utat egy húzamban nem képesek megtenni. A vonakodó hölgyeket azonban barátságos vezetőnk nyomban azzal a biztató kilatással nyugtatta meg, hogy a nyolc órai hegymászás alatt nemesak egy, de épen három oly pihenő helyet fogunk eríteni, a melyek mindenikében egy-egy ügyes leány a koremsárosné.

Erre a biztatásra azután ismét visszavertünk önkébe a bátorság és jó kedvvel indultak a fárasztó kirándulásnak.

Körülbelül három óra múlva, mikor már a szikla töredékek és hó mezők gazlásában derekasan kifaradtunk, elértük az első pihenő házat. Tágas tiszta épület volt, keményből magas füst oszlop emelkedett a hideg levegőbe, a konyha ablakából biztató illat

szállingózott felénk, a ház ajtajában pedig szíves üdvözléttel fogadott „Róza” a szép koremsárosné.

A nyájas helyiségben azonban csak rövid pihenőt tarthatunk, mert még hosszú ut állt előttünk a legfelsőbb csucsig. Az izletes reggelit, melyet sietve fogyasztánk el, maga Róza szolgálta fel. Megvallom, hogy az utasok mindenike a kellőnél tovább pihentette rajta tekintetét. Karsu tavasb nő volt, az első ifjuság zománca már letűnt ugyan aráról, de dús fekete haja, finom metszésű görög orra és karbunkulus fényű szemei még mindig lebilincseltek volna bármely férfi szívét. Csak egy sajátság tűnt fel előttünk a szép Róza jelenségében, ez pedig arcának szoborszerű halványága volt, a szobornak merevségével és hidegségével.

Az újabb két órai gyaloglás már annyira megviselte hölgyeinket, hogy valóságos örmörel siettek előre, a mint a sziklába ékelte második pihenő házat és az ujalog szívesen köszönő gazdasszonyt megpillantak.

Útközben vezetőnk az első koremsárosné említésénél értésünkre adta, hogy úgy Róza mint a még két más pihenő ház gazdasszonyai testvérek. Ezt tudva az ismeretlenség dacára is bizonyos otthonias érzéssel követtük a nyájas szavu Katit világos tiszta szobájába. Kati szépség dolgában nem állta ugyan ki a

proklamált irányával. Az igazságügyminiszter szellemi főlenyét éreztetni akarja összes miniszterársaival, az elnököt sem véve ki.

Sokat kritizál és boncol, keveset alkot. Ezt akkorra tartja fenn, ha megvalósulnak ambíciói, melyeknek nincs határak. Egyénisége nem oly simulékony, mint Tiszáé, nem bír maga körül oly gárdát csoportosítani, mint ez. Ezért halad lassan. De hiszi, hogy biztosan. A közgazgatási javaslat védelmére egyetlen szava sem volt, neki semmit sem használt volna, ha elfogadják; a reform megfeneklése az ő céljait segítette elő. Ő az egyetlen, — hiszi — ki nagy reformációkat keresztelni képes. minék kontárkodik más az ő munkájába, miért áll az ő útjában? Magatartásával ő is töböt ártott a reformnak, mint az obstrukció.

Baross Gábor ambíciója is mértéketlen, bár inkább leplezi, mint Szilágyi. Ő is teljes passivitással és titkos gyönyörrel szemlélte a kormányelnök küzdelmeit és sikertelenségeit. A házban kevesen szítanak hozzá; de ő a házban kívül válogatás nélkül keres támogató elemeket; folyvást fuvátja a reklám harsónáját és hajhászsa a népszerűséget, melyre különben rá is szolgál.

A közgazgatási javaslat sorsa elég ríkió bizonyosság a szabadelvű pártban felburjánzott szeparatistikus törekvések mellett. A párt többségének e törekvéseket kellene mindenkéltől kiirtani, hogy visszanyerje akció-erejét.

Brutus.

A szakiskolák fontosságáról.

Írta: Bokor Ferencz.

VII.

Nemzeti önállóságunk megőrzésére, a nemzeti jólét megalapítására elengedhetetlen feltétel a néposztály értelmiségének és becsületességének minél fokozottabb létrehozása. Ezt a népoktatás és nevelés van hivatalosan teljesíteni. S kik e téren a legnagyobb tényezők? Minden esetre legnagyobb és legfontosabb tényezők ebben azok az egyének, kiket a nemzet napzsámóinak szokias

nevezni, — a néptanítók. E pályára a tanítóképző intézetek készítik elő a növendékeket. Igaz, hogy e pálya nincs tövistelen rózsával behintve, amde azt tartja a közmondás: „aki minden tövistől irtózik, ne menjen erdőbe.“ S mégis mennyien szeretnek az erdőben, a koszos bércek oldalain vagy meredek csuszcsain, az üde, friss levegőben járnak, hol „ormok legét beklünk dagadva issza! — mint Arany J. mondja. — Vagy talán más pályákon ninesenek göröngyök? ninesenek kellemetlenségek? Aztán nem is épen oly nyomasztó, nyomorult ám az a néptanítói állás, mint a hivatást tévesztett elégedetlenek hirdetni szokták. Itt is, mint mindenütt vannak kellemetlenségek, de vannak kellemes oldalai is, és ezek közt legkellemesebb az, hogy a hivatásért lelkesedni tudó, értelmes és buzgó néptanító szerény, kis körében, olyan mint a hold a csillagok közt, olyan, mint a jó apa a családban; ő maga neveli maga számára a népet, mely szereti mint nevelő atyát, tiszteli tudományáért, megbecsüli a mindenkire árszított jószágáért. S ki ér el ennél nagyobb boldogságot a földön? Talán a dobzózó nyene? vagy a kincsek retakára halmozó fukar? vagy talán a hatalmas nagy ur? Oh! higyétek el, ezeknek is megvannak a maguk incommodaik! Igaz, hogy vagyonszerzésre, gazdagságra nincs a szerény néptanítónak kitátsa; hanem jusson eszünkbe, mit B Eötvös mondott: „Csak a haszon, melyet forintokon- és garasonkint számolhatunk ki, mérlege-e tetteinknek? Ha így: akkor Leonidas halála — balgaság; akkor Zrínyi és mindazok, kik koruktól nem méltányolva, sőt talán a sokaság gunya közt vértettek el, hasztalan ontották véreket.“ Még a hírnév és dicsőség, az örök emlékre való érdemesség megszerzésére vezetó út sincs elzárva a szerény néptanító elől. Hány kitünő ember lett már a tanügyi irodalom téren szerzett érdemei által világhírűvő!

Lehet-e szebb, lehet-e magasabb hivatás, mint fegyverrel védeni a hazát, védeni a királyt? Habár tagadhatatlan, hogy e dicsőteljes működésben részes minden jó hazafi, minden lelkes honpolgár; habár az anyagi erő tekintetében a katonák között is a legénység az orszárlánrés: mégis a legénység minden sikere a tisztek szellemétől, lelkesedésétől és főképp képzettségétől függ. A tisztek nevelését és képzését a katonai akademiák eszközlik. Sokat szeretnek erről írni; elmondhatnák, hogyan lehetne sőt kelne teljesen megszüntetni az ezen pályára lépéstől való idegenkedést főképp a tetszőb magyar családokban. De a tér, hol igénytelen értekezésem megjelent, nem alkalmas

terrenum az efélékre. Azért röviden csak annyit mondok, hogy amint I. N. Napoleon szerint minden katoná borujában hordta a marchal-botot: ugy a katonai akademiákba lépő növendékek mindenike a hóna alatt — könyveiben — hordja magával a reményt a tábornokságra, a fővezérségre, a hírnévre, a történelmi dicsőségre.

A kereskedelmi középiskolákat vagy akademiákat illetőleg, mindenek előtt helyre kell igazítanom azon széles körökben elterjedt téves felfogást, mintha ezen intézetek csupán kereskedő-segédék s — ugynevezett — boltosok kiképzésére szolgálnának. Nem lehetetlen, hogy e tévedés ezen intézeteknek nem épen correct elnevezéséből származik; mert tárgyaltnak ugyan ezekben a kis- és nagy-, a bel-, kül- és atmeneti-, az áru- és képzéleti értékekkel való kereskedelmekre vonatkozó és megkivántató ismeretek; de föllelik egyszersmind a kereskedelemmel összefüggő összes közlekedési intézményeket: az általános és részletes pénzüsmét, a kereskedelmi és váltófogot, az államgazdaságtant, keresk. számtant és könyvvitelt; a nagy vállalatok tényezőit, a részvény- és egyéb társulatok, valamint a hitel- és pénzüintézetek, bankok célszerű szervezéséhez, kezeléséhez és kormányzásához megkivántató szakismereteket; szóval a nyelvekben és szóolmúvészetekben, történelem- és földleírásban, természetrajz- és természettanban az általános műveltség igényelte oktatáson felül, oly fontos szakismeretek és tudományokban nyujtanak. — nem mondom teljes képzettséget mert hisz ezt egy iskolai oktata sem képes teljesíteni, ezt mindenben a gyakorlat, az élet és a folytonos önképzés munkássága adhatja csak meg — hanem nyujtanak oly bevezető utmutatást, milyre a legtöbb ministeriumi ressortban ugy a központi, mint a vidéki alsóbb- és felsőbbfokú tisztviselőknék szükségök van, hogy hivatalaikban derék szakembereké váljanak. Már pedig ki nem látja be, hogy míg az egyetemeken által vezérelt egyes tudományágakban pl. a jogiokban — talán túlságos is a concurrentia, — addig épen a felsorolt ismeretek- és szaktudományokban legsajnosabban érezzük a derék szakemberek és még inkább a tudósok hiányát; ami pedig mindebben legsajnosabb, hogy ez a szomorító hiány legnagyobb mérvben a magyar fajnál mutatkozik, mert fajunkban — mely kiválóan prokatorfajnak ismertetik — az eféle ismeretek és tudományok iránt még mindig meg van az idegenkedés. Pedig, valamint a ragyogó nap nemesak világít, hanem melegít is; ugy a valódi alapos tudomány nemesak felvilágosítja

versenyt néjével, de keresetlen természetességével és szives modorával jobban meghodította sziveinket miként Róza. Ő is nyúlás magas nő volt, arca kerekded szája rózsapiros és fogai vakító fehérek; — de csodálatosképen Kati arcában is volt valami felőlően idegenszerű kifejezés, az ő homlokán is ép oly rejtélyes bánat borongott, miként a Rózáén.

Hölgyeinket annyira lebilincselte a kedves szava gazdasszony, hogy csak erősebb nógatas után indultak az utolsó legfárasztóbb utnak. Ez az ut azonban annyi meglepő szépséggel bővelkedett, a magasra tornyosuló havasoknak és a jéggel borított meredélyeknek látása oly kel emes izgalomba hozta hölgyeinket, hogy fáradságukat feledve egész derült hangulatban léptek át a harmadik menház küszöbét.

Mivel már erősen alkonyodott, Lizi gazdasszony, a testvérek harmadika égő gyertyával fogadott bennünket, azután sorba leszedte rólunk a nedvessé vált felöltöket, hogy pihenésünk alatt konyhája pattogó tüzenél megszárogassa.

Ha a két idősebb testvér megtetszett a társaságnak, akkor nagytáts nélkül mondhatom, hogy a legifjabb valósággal elbájolta minden tagját. Keccses szöke nő volt silphidszerű

hajlékony termettel, arca gyermekes szelid kifejezéssel bírt és e kifejezés a rövidre nyírt göndör szöke haj csak növelte, ne-felejtsek szeméből lelki jószág sugárzott mindenkire a kívül csak beszélt; — de rejtélyek rejtélye, ez a szép szem is mintha mindig könyben uszótt volna, ugyanaz a mérhetlen fájdalom, az a szó nélküli bánat tükröződött benne vissza mint néjében . . .

Később, midőn társaságunk körülülte a kerek asztalt és vezetőkkel épen a másnapi utat beszéltük meg, hölgyeink egyike, a ki alig bírta szemét levenni az elevenen sürgölődő Lizi gazdasszonyról, azt kérdé vezetőlktől, miként lehetséges az, hogy e három szép és jó mód között élő leánytestvér közül egyik se ment férjhez? . . .

— Lizi férjhez ment, ő már özvegy asszony, — felelé beszédés vezetők — a többi is megtehette volna, mert körökben nem volt hiány, de szerencsétlen végeztük úgy hozta magával, hogy mindhárom egyedül és boldogtalanul éljen a havasok között.

Hölgyeinknek se kellett több! Ennél a regényes fordulatlán töviről hegyre megakarták ismerni a szép koromszörnők történetét és az eseményekkel ismerős vezetők addig ostromolták, a míg ez engedve kérésneiknek, elmondá a testvérek történetét.

Egyszerű elbeszélését annyira bevéstem emlékembe, hogy most egész hűséggel le tudom írni.

— A mint uraságot látták, — kezdé történetét vezetők — Róza, a testvérek legidősbike, rendkívül szép leány volt; de talán épen azért mód nélkül kacér is. A fiatal emberekkel, a kik versenyeztek érte, csak játékat űzött, egyszer ezt biztatta, máskor amant, de mikor azok szava beváltására kérétek, szemébe nevetett valamennyire. A kigunyolt legények azután el is hagyták sorba, csak két fiatal molnár maradt állandó ostromlója.

Ez a két vetélytárs egyformán kereste Róza kegyét, de mivel ő ezekkel is csak játszott, az idősebb kérőnek Józsinak anyja arra kérte egyszer, hogy ne marcolgolja tovább kacérságával fia szívét, hanem határozza magát a választásra, mert ő hiszi, hogy fia még a mellőzést is nyugodtabban fogja elviselni, mint most ezt a kintző bizonytalanságot.

Az öreg anya kérésére aztán azt határozta Róza, hogy mérközzenek meg érte egymással a fiatalok, a melyik majd a viadalon győztes lesz, annak nyujtja kezét.

Pál, a fiatalabb kérő jóval több vagyonnal bírt, mint Józsi, de mert tékozló és szenvedélyes vérmérsékletű volt, nem szerette

az értelmet, hanem — mint a napsugár a buzaszemet — megacélozza a szívet, a jellemet is. Mennyi rossznak vételnék eleje, ha minden köz- és magánhivatalnok derék, értelmese és jellemese szakember lenne, a kitűnőbbek pedig alapos tudóssá művelnék magukat; a nagyszerű vállalatok és intézetek élén álló nagyurak meg nemcsak odakölesönzött, fényes ösi nevükkel, hanem alapos és fényes tudományukkal is támogatnák, emelnek a képviselő intézmények szilárdságát, tekintélyét.

Visszatérek már oda, ahonnan kiindultam. Korunk sok ismeretet igényel. A tanulni való ismeretek és tudományok tömege folyton növekszik, de az emberi természetben minden haladást, minden tökélyesedésre való igyekezet mellett is megmarad az, ami emberi: a gyöngeség, a gyarlóság. Az a bizonyos szellemi éléskamara éppen nem oly terjedelmes körű, hogy mindent bele lehetne hordani, mindent össze lehetne benne halmozni; hozzájárul, hogy az emberi élet egészben sem igen hosszú, a gyűjtésre és összehordásra alkalmas része — a tavaszkor — pedig nagyon is gyorsan elröpül. Szóval non omnes possunt omnia — nem tudhatunk mindnyájan mindent; és így nem marad egyéb hátra, mint, hogy megosszuk a terhetek. Osszuk meg tehát becsületesen, testvériesen, igazságosan; és ezen önkényesen osztzkodásban ne csak az anyagi és szellemi tehetségek és erők, különösen ne a főnhéjazó vagyak mérlegelése, ne fajunk betegsége — az alszégény — vezesse az irányt; hanem befolyásolják azt a hajlamok és mindenek felett a társadalom és állam fentismertett szükségletei.

Sok előítéletet oszlattat már szét a felvilágosodás; sok betegségből gyógyított már ki a keserű szükség; törekedjünk menekülni attól is, mely magyar aristokratikus büszkeségünk szültötte: a rangtól. Nem akarom ezzel mondani, hogy ne törjünk mindig felebb-felebb; mert hisz ez emberi hivatásunk legszébb feladata; ámde ne tartuk hozzánk nem méltónak, ne tartuk alacsonyítónak a tisztas ipart, a becsületes, solid kereskedést, a tisztességes üzérkedés száz meg száz módjait, ne tartuk alacsonynak az ismeretek és tudományok egy ágát se, és így azokat se, a melyekre a gymnasium és reáliskola IV. osztályából kiágazó szakiskolák képzik az előt.

A jó hazafi minden pályán megfeleljen, kell is, hogy megfeleljen emberi és polgári kötelemének; s aki ezt teljesíti, bármely téren munkálkodjék, derék polgára a hazának, a kitűnőeknek pedig és a nagy tömegeknek kiemelkedő szaktudósoknak minden téren

nyitva áll az út akár a legmagasabb rangfokig, sőt ennél is magasabbra: a hírnév halhatatlanságáig.

Iparkodjunk mindenek előtt elérni, hogy értelmes, dolgozó, becsületes és jámbor legyen a földművelő népsztyál; iparkodjunk, hogy legyenek szakképzett, munkaszerető, szorgalmas és érényes iparosaink és üzletembereink; iparkodjunk elérni, hogy legyenek solid és jellemese kereskedőink; legyenek szakértő, buzgó, jellemese és mindenek felett lelkiismeretes, pontos és köteleességérzettől áthatott köz- és magánhivatalnokaink.

Ha mindezek a kiemelkedő tudósokkal együtt vállaltva, közös erővel munkálkodnak minél nagyobb nemzeti önállás kivívására és megőrzésére s a nemzeti jólét és virágzás előmozdítására; ha e nagy munkában egyik osztály sem lankad, hanem mindenik fokozott erővel és erélyvel működik; akkor teljes joggal és jogos önérettel mondhatjuk mi is, mit szabadságharcunk egy jeles költője oly határozott hangon zengett:

»Neked élned kell óh hon!
Mert Isten, ember virraszt pártodon!»

Pécsi kir. táblai Ertesítő.

Tárgyalásra kitűzött ügyek.

II-ik polgári tanács.

G r a f f K á r o l y.

V.

121. Ery József s tsai — ifj. Zab József s társa utashználattól eltiltás.

131. Tóth Vendel s tsai — Vált Kamm József örökösödés.

143. Hammer Gy. — özv. Zadrávetz M.-né tulajd. jog.

150. Hars Ján. — Magyar Ján. tulajd. jog.

169. Kirchknopf A. — Turbán M.-né 156 frt 40 kr.

P i l c h A n t a l.

III.

330. Pécsváradi alap. urad. — Klits János 45 frt 94¹/₂ kr.

413. Székely A. — Pálosi D. 183 frt 50 kr.

410. Schein K. — Schein István 100 frt. 423. Ifj. Debuly A. — ifj. Molnár Ján. 91 frt 1 kr.

549. Adelsberger S. — Ring F. s társa 312 frt 35 kr.

558. Bienenfeld J. — Kohn József 129 frt 61 kr.

563. Bausch A. — Greif Ján 100 frt. 569. Özv. Löcsi L.-né — Farkas Józ. s társai 500 frt.

571. Balog Anna — Farkas L. 156 frt 91 kr.

720. Matyikó József — öreg Kranitz J. 100 frt.

727. Schnobl É. — Böröczfy P. 300 frt. 729. Szencz Géza — Mészöly L. 70 frt.

725. Tiederle Ján. — Haas P. végreh. 2726. Tiederle J. — Haas P. végreh.

Büntető tanács:

P u l c z I m r e.

V.

532. Bien Ármin hamis eskü. 552. Özv. Radics M.-né s tsa súlyos testi sértés.

553. Peterác Pavo hamis eskü. 1540. Lukács A. súlyos testi sértés.

III.

455. Arpás Józsefné s tsai lopás. 502. Santa Gy. s tsa közszend ell.

kihág. 818. Weisz M. s tsai jogtal. elsaj.

B a b i c s M i h á l y.

V.

517. Mandl A.-né s tsa vétkes bukás. 520. Ifj. Kristóf A. közokirat ham.

544. Petz A. erősz. nemi közös. 556. Simonkovits L. lopás.

557. Jovánovics Vaszó hamis tanu. 558. Singer Ign. becso. sért.

564. Ilés Gy. s tsai lopás s orgazd. 568. Lövy Sal. s tsa hamis eskü, csalás és magánokirat hamis.

579 Szondy Iván s tsa hamis vád 582 Grünhut Lajos sikkasztás.

H I R E K.

A megyés püspök karlsbadi fürdő kuráját f. hó 12-én szakította felbe és azt Aussee-ben folytatja, honnan f. hó 20-ika után indul hazafelé. A megyés püspök a szt. István napon szokásos püspöki lakomán nem lesz jelen, helyette a házi gazdai teendőket Slaby Ferenc nagyprepost fogja teljesíteni.

Az egyházmegyéből. A püspök-bogádi megüresedett plebániára R ó n a y Sándor mohácsi prépost-plebánus nevezetett ki, az így megüresedett mohácsi plebániára pedig K e s e r i c h Ferenc lakócsai esperes-plebánus. Rónay Sándor prépost az esküt már le is tette. Keserics esperes azonban még nem. A megüresedett lakócsai plebánia adminisztratúrául Z s u l y e v i c s Márton budai-külvárosi káplán fog kiküldetni.

A „Pécsi nemzeti casino egyesület” könyvtárának ujonnan való rendezése és az ezzel járó egyéb munkálatok befejeztetvén, a könyvtár folyó hó 22-én délután 5 órakor ismét megnyitják, a mely napon és az ezt követő minden szombatn délután 5-6 óráig (október hó 1-től kezdve minden szerdán is) a könyvtár használata a tagok rendelkezésére álland. A könyvkölcsönzésre vonatkozólag az új könyvtári szabályok s z i g o r u b b intézkedéseket tartalmaznak, melyeknek az olvasó közönséget érdeklő pontozatait kivonathan közöljük a közetkezőkben: 6. §. A könyvtár használata a casino-egyesület tagjainak engedeltetik meg, kik azt minden díj nélkül élvezik. 10. §. 1) A casino-egyesület minden tagjának joga van egyszerre 3 művet kölcsönözni ki a könyvtárból. 2) Minden kölcsönző egy könyvtárveteli igazolványt (könyvcséket) kap, melybe az általa kivett művek a könyvtári tisztviselőik által bevezetendők. 3) Könyvek az egyesületi tagok vagy azok családtagjainak, rendkívüli esetekben igazolt megbízottjuknak kezére a két könyvtárnok és a kikölcsönző tag sajátjéval névalírásával s a könyvtár pecsétjével ellátott könyvtárveteli igazolvány felmutatása mellett adhatnak csak ki. 4) A kikölcsönzött könyvek helybeli tagoknál 4 hétnél tovább nem maradhatnak e határidő azonban újabb bejelentéssel rendszert 1 héttel meghosszabbítható, mely körülmény a könyvtárveteli igazolvány-jegyzet-rovatába bejegyzendő. 5) Nagyobb munkák a kikölcsönzőnél a könyvtárnoknál való előle-

senki. Minden ismerőse tudta, hogy marakodó természeté miatt a munkás és becsületes Józsi is nyílt ellenségeskedésben élt vele, arról azonban sejtelve sem volt senkinek, hogy egy izben már a két ellenség ököre is kelt egymás ellen

Ebben a viaskodásban, mely heves szóváltás miatt esett meg közöttük, Palt annyira elragadta dühé, hogy kést rántott Józsi ellen és veszélyesen meg is sebezte. Mikor azonban látta, hogy ellenfele vérről bojvita fekszik előtte a földön, annyira erőt vett rajta a gyáva felelem, hogy kérve kérte Józsit, bocsátana meg neki és ne arulná el tettét senkinek, nehogy büntetés alá kerüljön érte.

A derék Józsi megbanásnak vélte ellenfele ajdalmát és szívesen megbocsátott neki. Sebét úgy a hogy bekötözte maga és még anyja előtt is eltitkolta az egész esetet; de persze a mély seba a hiányos kezelés következtében sohse forrt e teljesen és minden nehezebb munkánál, vagy véletlen ütődésnél újra felfakadt.

Az álnok Pál, a ki ezt jól tudta, a Róza által kívánt összemérgőzésnél erre az előre látható eselyre építette győzelmét; a helyett, hogy kímélte volna elgyengült társát, egy óvatlan pillanathan jól számított csapással

épen Józsi sebhelyére sújtott. A szegény fiú feltört sebéből természetesen azonnal patakzott a vér, ő meg eszméletlenül hullott a pázsitra és nem is kelt fel róla többé.

Róza eleinte kacér mosolylyal nézte a birkozást, a mint azonban a szegény özvegy anyja sirva borult megölt fiára és átkozta a hideg szívű leányt, a ki kérdéző húságából feláldozta egy becsületes ifju életét, egyszerre magába szállt.

A játszói tréfának ez a borzalmas vége annyira megrendítette, hogy csaknem beleőrült. Hallani sem akart többé Józsi gyilkosáról, éjjel nappal a megölt kedvessel tépelődött, — végre évek múlva, mikor már némileg megnyugodott lelke, itt a jéghegyen épített egy vendég házat és azóta abban él bűnhődve, elszigetelten.

— Szegény Róza! — sohajták az elbeszélés végén a hölgyek! — azért van hát tekintetében az a fagyaló merevség, mert a halálba kergette azt, a ki szerette — és boldogtalanná tett egy szegény anyát, a ki öregségének támaszát veszté el miatta.

— De hát Kati? Mondja most el a Kati történetét. — Kérék most a vezetőt a társaság többi tagjai.

(Vége következik.)

ges bejelentésnek kötelezettsége mellett a 4. pontban előírt határidőn túl is kinyithatók, ez esetekben a visszahozatalra nézve megszabott határidő a könyvtárvételei igazolvány »jegyzet« rovataiba bevezetendő. 6) A könyvtárvételei igazolványb (könyvecskebe) írt művekért a kikölcsönző egyesületi tag felelősséggel tartozik. 7) Ha a kikölcsönzőt könyv a kikölcsönzőnél a 4 illetve 5. pontban meghatározott határidőn túl kint marad, úgy minden további napra 5 kr. büntetésépenzt köteles fizetni és tartozik a nála lévő műveket a könyvtárnokok által hozzá intézett írásbeli felhívás átvételét követő 8 napon belül egyik könyvkiosztási órán beszoiglatni, különbeni bebjátás s a könyvtár használatától egy év tartamára való kizárás terhe alatt. 8) a könyvtár a kikölcsönzés eszközlése végett október hó 1-től egész május hó 1-ig hetenkint kétszer, u. m. szerdán és szombaton délután 5—6 óráig; május hó 1-től október hó 1-ig pedig hetenkint egyszer, u. m. szombaton délután 5—6 óráig áll nyitva; ha ezen napok ünnepre esnek, úgy az azt megelőző köznapon eszközöltetik a könyvkiadás. Az ezeztől esetleg eltérő könyvkiadás napok és órák a könyvtárnokok által kellő időben és módon közzéteszettek. 11. §. A ki a könyveket — melyek bekötetlenül a könyvtárból ki nem adtának — megronálja vagy megcsontítja, teljes kártérítéssel tartozik.

A közegészségügy állapota városunkban július havában javult ugyan, de kedvezőnek még nem mondható. A halálozások száma 97, (júniusban 108.) halva született 3, a kórházban elhalt 11 idegen és így a halálozások száma 83; új szülött volt 92. Házasságra lépett 17 pár. Törvénytelen szülött volt 25. A kórházakban ápolatott 464 beteg, (júniusban 477).

A városi közigazgatási bizottság csütörtöki ülésén az iskolaszék azon ténye, hogy az összes községi iskolák igazgatójává Schneider István, a polgári leányiskola igazgatójává Reberics Imre, a belvárosi fiúiskola igazgatójává Repich Vince megválasztott, — jóvá hagyatott.

Az utadói fölszólamlási bizottság Pécs sz. kir. város területére a közigazgatási bizottság csütörtöki ülésében választott meg. A bizottság tagjai: Blauhorn Antal, E g r y József, dr J o b s t László, D r a g o n e s c u Döme és a városi jegyzői kar egy tagja.

A siklósi orsz. vásár a nyári vásárok között elég jól sikerült. 1400 kötés jött létre. Felhajtatóit sok szarvasmarha és sertés. Lő kevesebb Birka csekély. A legnagyobb forgalom szarvasmarhában volt. Ritka vevők és eladók voltak bosnyák kereskedők. Hajtattak apró marhát és jó áron vásároltak különösen tinókat. A ruhavásár szerdán gyenge volt.

Szintársulatunk nyári szünete. Em-lítettük már, hogy a nyári idény, mely a szinagazgatóktól mindenütt tetemes pénzáldozatokat követel, arra birta Somogyi Károly szinagazgatót, hogy társulata működését ez idény alatt szüneteltesse. Ez az intézkedés mindenesetre gyakorlati érzékre vall az igazgató részéről, ki ez által egy hónapig gázsit takarít meg, (ami nem csekély összeg, mert számításunk szerint úgy 3000 ft körül jár, ha ugyan azt meg nem haladja) és igen üdvös a tagokra nézve is, a kiknek így alkalmuk nyílik fardalmukat kiheverni és a kik így gondatlanul elmehtek nyaralni, — ha van nekik miből. De hát a kiknek nincs? Vagy, ha van is, de nem szeretnék fölni, ellenkezőleg, mint jó guzdák, szeretnék azt szaporítani? Vagy a kik a téltésüket el nem viselhetik és művés-ambitiójukat kielégíteni törekszenek távolabb eső közönség előtt is? Mert bizony a pécsi szintársulat körében is volt ilyenek, a kik meg is talláltak a helyes módot, melyet alkalmazva az egy hónap szünet sem mult el rájuk nézve tetlenül és az erkölcsi, valamint az anyagi siker sem maradt el. — A társulat több tagja ugyanis: Bácskay Julcsa, Polgárné születt Kováts Mariska, Gergely József, Szilágyi,

Erdélyi Miklós, Polgár Sándor vezetése alatt művész-vállalatra szövetkeztek és Szigetváron, Bareson, Villányon, Mohácson, Szabadkán, Baján, Zomborban estélyeket rendeztek, mindenütt igen szép sikerrel. — Különösen vendégszerető fogadtatásban részesültek színészeink Bácskában, honnét alig akarták őket elbocsátani, nyíltan beismerve, hogy ily elsőrendű művész-erők az ő szinpadjaikon még nem fordultak meg. De anyagi siker ide, szellemi diadal oda — a vendéglátásnak véget kellett vetni, mert első a köteleesség és ez Kaposvárra szölitotta színészeinket, kik Kaposvárra utaztakban Pécest adtak egymásnak találkozót. Benne lévén a művészestélyekben, itt is akartak egyet rendezni, mely azonban — leginkább egy nyári hangverseny-terem hiányából — létre nem jöhetett és színészeink elutaztak Kaposvárra, hol a társulat ma 15-én kezd meg működését. Kívánjuk nekik és különösen Somogyinak, hogy az idei kaposvári sáison jól »beüssön«.

Az »egy-gyermek-rendszer« mely egy Somogy, mint Baranya és Tolna vármegyékben szétleben divik, és melyről lapunkban is többször volt már említés téve, a napokban Somogyvármegye közigazgatási bizottságában hivatalos intézkedés tárgyává tétetett. Somogyvármegye kir. tanfelügyelője ugyanis egy bizottság élén kiküldetett, hogy véleményes jeletést adjon az egy-gyermek-rendszer elleni intézkedések tárgyában. A tanfelügyelő a keddi közigazgatási bizottsági ülésben terjesztette elő véleményes jelentését, mely albizottságnak adatott ki. Fölhívjuk e fontos körülményre Kardos Kálmán főispán ur figyelmét, annál is inkább, mert tudomásunk van róla, miszerint Kardos Kálmán főispán e fontos kérdésben már régen kezdeményező lépést tett és a baj orvoslására vonatkozólag a népeletet alaposan ismerő férfiakkal javaslatokat dolgoztatott ki. Azóta a viszonyok nem hogy nem javultak, de határozottan rosszabbodtak, amennyiben nem csak hogy az »egy-gyermek-rendszer« nem szorult szűkebb korlátok közé, hanem a magzat elhajtások ijesztő számu szaporodásával határozottan terjedt. Különösen terjedt pedig Tolnavármegyében, melynek hírlapjában lehet mondani hétről hétre olvashatunk valóban vérlázító esetekről, melyeknek szörnyűségét még inkább növeli azon körülmény, hogy ez embertelen bün egy Baranyában, Somogyban, de különösen Tolnában nyíltan, a legsemérmelenebb módon üzetik. Minden falunak meg van ott a maga hírhedt javas asszonya, kiknek biztos szer van a magzat elhajtásra, kikhez messze földről elzarándokolnak nem csak a teherbe esett fiatalok, hanem a terhüket szabadulni akaró férjesnők is (mely két faj között ha különbség van, az inkább az első előnyére dönthető el.) sőt e javasasszonyok esodatedó hire bizonyos fokozatok szerint van megállapítva, annyira, hogy nyíltan beszélnek, miszerint: ha az x-i javasasszony nem segít, az y-i bizonyosan segíteni fog a bajon. — Hát mi azt tartjuk, hogy e további türetetlen állapotokon a gyökeres orvoslás ideje nagyon is elérkezett, mert ha nem, még megérhetjük, hogy egy-pár élelmes javasasszony (kik ugy is a hatóság tudtával működnek), hatóságilag engedélyezett gyógytelegeket fognak nyitni. Ohajtásunk, hogy az érdekel 3 vármegye: Somogy, Baranya és Tolna főispánjai, kik e kérdéssel mindannyian foglalkoznak, lépjenek ez ügyben egymással érintkezésbe és igyekezzenek egyöntúti megállapodásra jutni. Meggyőződésünk szerint legelőiravezetőbb mód lenne egy királybiztos kiküldése a kuruzslónok elfogatása és ezek, valamint a tetten ért magzatelhajtók éirettenő büntetése. Ense est recidendum vulnera.

Uj okmánybélyegek. A forgalomban levő okmánybélyegek tudvalevőleg augusztus 31-ig árusíthatók el. Szeptember hó 1-től szeptember végeig válthatók be a régi bélyegek, ezután értéktelenekek válnak. A mai naptól kezdve már a 3 és 7 kros bélyegekből az új fajták kaphatók, mert a régiek el-

fogytak. Az új bélyegek csinos kiállításuk, színük: zöld.

Megtekintve az 1848—49-ki szabadságharci emlékek kiállítását, meggyőződünk, hogy a szent ereklyéket — dicső multunk immár csöndes tanuit — bárki is, kibeh hazafias szív dobog, nagy élvezettel fogja megtekinteni és sok tanulságot fog belőlük levonhatni. Az egész kiállítás 7 terem-foglal magában. Legérdekesebb tárgyait a rendkívül sok esztaképek, arcképek, vértanuink és nagyjaink ereklyéi képezik. A nagy teremből feljutunk a felső nagy terembe. Tiszteletteljes elfoglaltság érzete vesz itt rajtunk erőt, mert csakhamar észre vesszük, hogy itt minden Kossuth. Látjuk öt családja körében, a nép között, az országgyűlésen, munkaközben stb. mintegy 250 kép s mind-egyik más-más kiadvány. A nagy terem folytatását az aradi szoba képezi. Itt vannak elhelyezve az aradi vértanuk relief szobormintái, melyeket Zala (györgy készítet és minden pozsonyi, pesti stb. vértanuk olajfestett nagy képei. A bejárat mellett levő 3-ik nagy teremben van Rona szabadság-szobor mintája. Itt van továbbá Osztrovszky József kur. tanácselnök, 1848—49-ki aradi kormánybiztos remek filigran faragványi tabernakulumja, melyet a joeselstadti fogságban készítet. Ki vannak állítva Osztrovszky egyéb gyönyörű rabfaragványai is, melyek bármely keparagó becsületére válnának E teremben van elhelyezve 80 ohaützi magyar rab olajképe is, melyet Toth Agoston, szabadságharcunk derek bajnokja az olmuízi börtönben festett. Képvisele vannak a szabadságharc különféle gyevyerei a primitiv kaszától az agyúki. Husz honvéd fog a kiállításban örökndi, valamennyi más-más⁸/₁₀-es honvéd egyenruhában (less tüzer, vadász, 5 féle lovas stb.) felelevenítve előttünk a szép mozgalmas napok alakjait Valóban nagy és nemes feladatot teljesített a kiállítás rendezése, midőn szabadságharcunk eme dicső emlékeit ily lehető legteljesebb együttésben és eredetiségében iparkodott a magyar közönségnek bemutatni.

A torzskodás vége. A Farkas és Jónás-féle népzenekarok az utóbbi időben ugyancsak közöl voltak ahoz, hogy kitörjön közöttük a háború. A megélhetés nehézsége, az elsőség dicsősége egyaránt nem hagyta aludni az ördögöt zenészeink szívében, akik — bizvást elmondhatjuk — mindannyian jól megállták helyüket. A már-már kitörő harc végre is — békével végződött. A Farkas és Jónás bandája pénteken egyesült, Farkas Sándor primassága, Jónás János karmestere és ifju Némethy József ügyvéd védnöksége alatt, a ki a béke szerződést fogalmazta, melynek, hogy jó sikere legyen, szívéből kívánjuk a derek Farkas-Jónás-bandának.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs sz. kir. város 1891. évi augusztus hó 14-ik napján tartott heti vásáran.

	éves	ár			
		őszi	— frt — kr.	— frt — kr.	— frt — kr.
Buza	(tavaszi	—	—	—	—
	uj	10	—	9	80
Kétszeres	(ó	—	—	—	—
	uj	8	80	8	70
Rozs	(ó	—	—	—	—
	uj	8	70	8	60
Árpa	(őszi	—	—	—	—
	(tavaszi	7	—	—	—
Zab	uj	6	50	—	—
	(őszi	—	—	—	—
Bükköny	(tavaszi	5	70	5	60
	uj	—	—	—	—
Repece	(őszi	—	—	—	—
	uj	—	—	—	—
Kukorica	(őszi	—	—	—	—
	uj	6	60	6	50
Szalma	(őszi	—	—	—	—
	uj	2	50	2	40

Kínálat igen nagy. — Mintegy 500 gabona-koesi volt a piacon.

Két kisebb tanuló

teljes ellátásra, szigorú fölügyelet és jó gondozás biztosítása mellett elfogadjatik.

Bővebb értesítés a kiadóhivatalban.

Kereskedők figyelmébe.

Ezennel figyelmeztetek minden kereskedőt, hogy én bevásárlásaimat mindenkor készpénzzel eszközölöm és övök mindenkit attól, hogy nevemre bárkinek is hitelben árakat kiszolgáltassanak, mert én semmi ilyes követeléseket nem fogok kifizetni.

Pécs, 1891. aug. 14

Schaffer Béláné.

Pécsi nyilvános 3 osztályú kereskedelmi középiskola.

Ezen a nagymélt. vallás és közoktatásügyi m. kir. ministerium által nyilvánossági joggal felruházott intézet az ország többi felsőbb kereskedelmi iskoláival (akadémiákkal) teljesen egy rangba van helyezve s a végzett hallgatók az **egyévi önkéntesi jog** kedvezményében részesülnek.

A törvényesen előírt 3 osztályon kívül **előkészítő osztály** is létezik olyanok számára, kik hiányos előismereteik miatt az I. osztályba még fel nem vehetőek. 3634

Oly ifjak részére, kik középiskolai tanulmányokat nem végezvén, az **egy évi önkéntességi jogra** igényt nem tarthatnak, f. évi október hó 1-én **esti tanfolyam** nyitattik, melynek végzetével a hallgatók egy vizsgálat letétele által ezen kedvezményt élvezhetik.

A beiratások f. é. **augusztus 31-én** kezdetnek meg.

Bővebb felvilágosítást nyújt az intézet helyiségeiben (Mária-utca 8. sz. a.) **az igazgatóság.**

Pécselt, 1891. augusztus havában.

Richter-féle

Fejettörő

Legjobb türelmi játék.
176 feladat.

Nagyon érdekes
es nagyon mulatságos.

Ára 35 kr.;
minden jártas kezében kapható.

Keresébe értékes utánzósejteket adjunk magunkat és csakis oly ekatályákat fogadjunk el, melyeken a gyári jel a „**verus Horgony**” van.

Az „EUROPÁ” kávéház kerthelyiségében

minden nap fölülte az

első pécsi daltársulatnak

Angelotti igazgató igazgatása alatt.
Válogatott műsor. Bővebbet a napi hirdetések. Szabad bemenet. Vásár-és ünnepnapokon belépti díj 25 kr.

EXPEDITION VON MÖBELN ohne Emballage

PECSI KÖZÉPISKOLA
HOFFMANN-STRASSE 8

BUTORAKTAR MÖBEL LAGER und TISCHLEREI mit Dampfheißluft

ASZTALOSÚZLET

ASZTALOSÚZLET
15 gőzzel berendezett

BUTOROK CSOMAGOLÁS nélkül szállítása

Werner leánytanoda és nevelde

Pécselt, Hunyady-utca 6-ik sz. a.

23 év óta fennálló leánytanintézetemben (nevelde) a beiratások **augusztus hó 30-tól szeptember hó 3-ig** eszközöltetnek. A bennlakó növendékek fölvetelét illetőleg kívánatra készséggel szolgálok prospektussal és részletes tudósítással.

Pécselt, 1891. augusztus havában.

Werner Magdolna

3626 tanintézeti tulajdonos.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glaser)

legkitünőbb mázó szer puha padló számára, 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr., 1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr., mindenkor kapható:

Eizer Jánosnál Pécs.

3633

Dr. POPP J. G.

cs. és kir. osztr. magy. és görög udv. szállító hírneves

Toilette-különlegességei.

Popp Anatherin-szájvíze 50 kr., 1 frt és 1 frt 40 kr. minden száj-fogbaj ellen.

Popp Anatherin fogpasztája téglgyben 70 kr. a legfinomabb fogtisztító és foghuserősítő szer.

Popp aromatikusan fogpasztája 35 kr. a legjobb fogtisztító szer.

Popp fogpora 63 kr. a fogakat hófehérre teszi, a máz megtámadása nélkül.

Popp növényzappana 30 kr. a testbőr minden rendellenességei ellen.

Popp Savon de Toilette 80 kr. az előkelő körök legfinomabb pipere zappana.

Popp Violet Soap 50 kr. tartós angol zappana állandó ibolya-illattal.

Popp napraforgó zappana 40 kr. tartós, finom bőrfinomító zappana.

Popp gyógyszerzappana 30 krtól 60 krig, szigorúan orvosi utasítások szerint készíttve

POPP Damara illatszere fl. 1.60
Damara zappana 60 kr.
Damara arczpora 1.60 2.70
Damara mosdóvíze fl. 1.30

E különlegességek finomság, illat, minőség és kiállítás tekintetében, messze felülmúlnak minden más hasonló gyártmányt.

Popp Coelogina illatszere frt 2.50 az előkelő körök legfin. illatszer különlegessége

Poudre Popp, legfin. francia minőség, ólommentes, jól fed, de nem fest, frt 1.50

Popp Eau de Quinine 75 kr. A legjobb feimosó szer. Erősíti a fejbőrt.

Popp-féle Excelsior (Hair Wash). Nagyon kedvelt hajmosó víz, mely nemcsak a fejbőrt tisztítja, de szorgalmasan használva a korpaképződést is gátolja és elejét veszi a haj korai megöszülésének. Palackban 90 kr.

Popp-féle Odaline des Indes-t. Csovasan működő szer durva, kipattogzott arc bőr számára. Szorgalmas használat után a bőr bársonyszerű lesz és teljesen edzett az idő viszontagságai ellen. Hatása messze fölülmúlja a vele egyéjű glicerinét. Popp J. G. cég e szert Indiából hozta be. Palackban fl. 1.

A société de médecine de France Parisban elismeri és ajánlja

Dr. Popp hajfestőszert.

A dr. Popp-féle **Eau Japonaise** gyorsan hat arra nézve, hogy a legvilágosabb barna hajat a legsötétebb feketére színezza, a **Fontaine Jouvence** pedig arra nézve, hogy sötétes hajat szőkere vagy aranyzőkereké változtasson. Teljesen ártalmatlan. 2 frt.

POPP legfinomabb szappanai 20—60 krig. legfin. illatszerei 50 krtól 1.50-ig. legfinomabb pomádéi és Cosmetiquei

Dr. POPP J. G.

3468 hírneves

Toilette-különlegességei

kaphatók Pécselt: minden gyógyszerárban, Alt és Böhme, Pacher Ede, Lang H. és fia, Reinfeld A., Pfeiffermann és Schön üzletében, valamint Magyarországon minden nagyobb illatszertárban, gyógytárban, droguistánál és finomabb üzletben és Bécsben a készítőnél I., Bognersgasse 2.

Cs. és kir. szab.

TIRGRAM

Utánzásoktól óvakodjunk!

Hogy minden **FERGET** biztosan elpusztítsunk, ne háználjunk mást, mint a 4 év óta kitűnő hírű

Tirgram-készítményeket és pedig Tirgram-Excite,

mely egyetlen mérge/elen, embernek és háziállatnak semmikép sem ártó szer patkányok és egerek elpusztítására, Ára dobozban 1 frt.

TIRGRAM-TINKTURA

poloskák és azok petéinek gyökéres kiirtására palackokban esetleg 20-40 és 60 krajcár. Literes palackkal 2 frt 50 kr.

TIRGRAM-POR

svábok, muszkák, balhák, legyek, molyok és növény-férgék ellen 15 és 30 krajcár dobozban. Kilós doboz 3 frt. Főraktár: TIRGRAM-TARSASAG, BUDAPEST, József-tér 2. sz.

Főraktár: TIRGRAM-TARSASAG, BUDAPEST, József-tér 2. sz.

Kapható minden fűszerkereskedésben.

3494

TH. WIESE ÉS TÁRSA

betörés ellen biztos tűzálló

PÉNZSZEKRENYEK

főraktára Pécsen:

FÜRST LIPÓTNÁL

Kis-tér 3-ik szám.

3600

Védelmet nyitott árnyékszékeknel

meghülés, léghuzam és szag ellen nyújtanak a legújabb szabadalmazott

Árnyékszékülések

emailrozott öntött vas eszével, automatikus készülék által légmentesen záródva. A már meglévő ülődeszkára mindenütt könnyen alkalmazható és vízöblítés nélkül használható. — Ára fényezetlen 9 frt, fényezve 10 frt. Sztéküldés utánvét mellett. Kivitel szilárd.

Kapható csakis a készítő és a szab. birtokosa

WOLF SOMA

Budapesti vasbutor gyári raktárában, Dorottya-utca 2-ik szám.

11819 sz. 1891.

3621

Pályázati hirdetés.

Melynél fogva Pécs sz. kir. város köztörvényhatósági bizottságának f. évi 82/9600. számú határozata folytán ezennel köztudomásra hozatik, hogy az újonnan szervezett városi mérnöki hivatalnál legközelebb a következő állások fognak főispán kinevezés útján betölteni, u. m.:

1. A főmérnöki állás 1600 frt évi fizetéssel.
2. Két osztálymérnöki állás egyenként 1300 frt évi fizetéssel.
3. Egy műszaki gyakornoki állás 600 frt évi fizetéssel.
4. Egy mérnöki hivatali kezelő tiszti állás 500 frt évi fizetéssel.

Választás útján pedig be fog tölteni

A főmérnöktől s az egyik osztálymérnöktől a törvényszerű (1883. évi I. t. cz.) minősítettségen felül a magas építészetben az elméleti és már megszerzett gyakorlati képzettség kimutatása is megkívánatik, míg a másik osztálymérnöktől legalább is a törvényes képzettség igényeltetik.

A műszaki gyakornoktól a főreál- vagy a középipartanoda bevégezése, a kezelő tisztőtől pedig a megfelelő gyakorlati képzettség kívánatik, mely utóbbi állásra előnyvel bírnak a műszaki csapatokból kilépett s igazolvánnyal ellátott altisztek.

Felhivhatnak tehát mindazok, kik a kérdéses állások egyikét elnyerni óhajtják, hogy ez iránt f. évi **augusztus hó 25-ig** kiterjesztett pályázati határidő alatt a fentiek szerint megkívánt képesitetségüket, korukat, magyar állampolgári minőségüket, netáni eddigi alkalmazásukat és feddhetlen erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányukkal ellátandó kérvényüket a polgármesteri hivatalban személyesen jelentkezve nyújtsák be.

Megjegyeztetik, hogy a kérdéses álláson alkalmazandók a városi nyugdíjszabályzat értelmében annak idején nyugdíjra tarthatnak igényt.

Pécsen, 1891. július hó 30-án.

Aidinger János
kir. tanácsos, polgármester.

SCHLICK-féle

vasöntőde és gépgyár
részvénytársaság
BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI., külső Váci-út 1696/99. Városi iroda és raktár: VI., Podmaniczky-utca 14.

Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű

gőz- és jargánycséplő-készületeit és számos első díjakkal kitüntetett szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasú ekéit, és

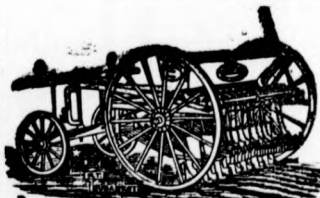

szabadalm. mélyítő ekéit, eredeti Schlick és Vidats-féle egyvasú ekéit, — talajmívelő eszközeit, boronáit és rögtörő hengereit valamint

Schlick-féle szab. „Haladás” sorbavető gépeit.

Készletben vannak továbbá: abonatisztító rosták (Baker és Vidats rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsolók és darálók, szabad. Jókay-féle „Hungária” daráló gépek erőhajtásra, őrlőmalomok és olajmalomberendezések. — Eredeti amerikai kévektől és marokrakó arató gépek és fűkaszálok gépek, szállítható mezai vasutak stb.

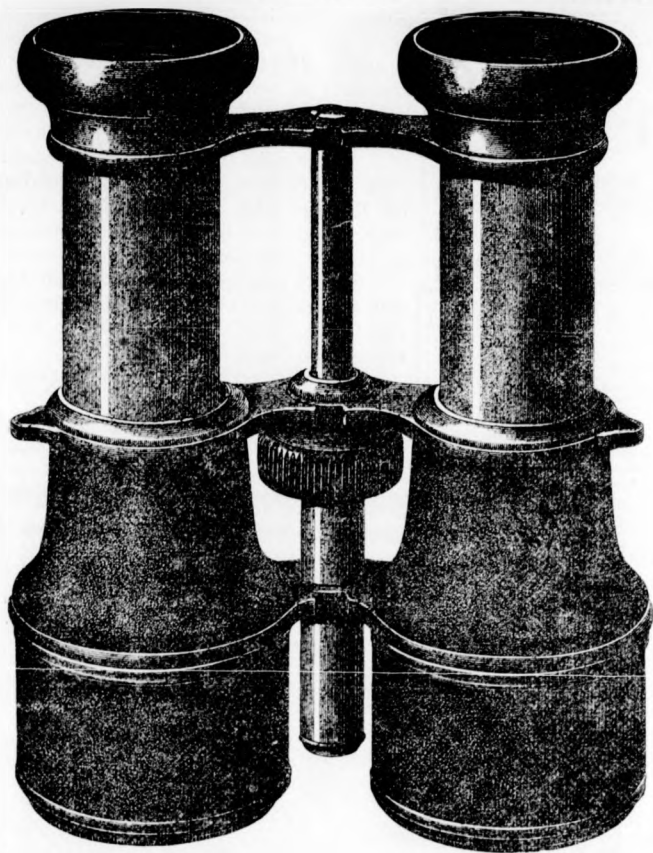
Előnyös fizetési feltételek. 3408 Legjutányosabb árak.

Arjegyzőknek kívánatra ingyen és bérn.

ÉKSZERÉSZ, ÓRÁS ÉS LÁTSZERÉSZ
Schönwald Imre

Főüzlet: Király-(fő)-utca, a „Hattyu“-épületben. **PÉCSETT.** Műhely: Király-(fő)-utca, Mestrits-féle házban.

Legdusabb választék *gyémántos boutonok, gyűrűk, nyakékek, melltűk s karkötőkből* legújabb fazonban 20—2000 ftos árban.

Legjobb szerkezetű s elegáns műmunkálatu *uri és nő-arany és ezüst lánczok és órák* 18 firtól egész 350 firtig. Nagy raktár különböző s legfinomabb izlésű ékszerek, *ben, u. m. függők, medaillonok, amulettek, joujouk, láncz, karkötők,* úgy szintén korall- és granátárak.

Legújabb divat szerint s nagy műizléssel készült *asztali állványok, gyümölcskosarak, konfekt-tartók, csukor-szelenczék, karos gyertyatartók (girandolok)* sat., ugyszintén elegáns mintájú ezüst étszer-készletek 6, 12 és 24 személy számára.

Dusan felszerelt látszer-raktárból ajánlok orvosi rendelet szerint készült s minden képzelhető alaku s művi *arany, ezüst és teknősbékaesont* foglaltu *szemüvegeket orrszorítókat,* továbbá *színházi, táborig s turista-látszöveket, iránytűket, lég- és hőmérőket.*

Ékszerraktáramnak különös osztályát képezik a *valódi La alpaca ezüst* (berndorfi gyártmányu) *étszerek, asztal-állványok, gyertyatartók, csukor-szelenczék, kenyérkosarak, borelény-készletek, bor- és sörkancsók* sat.

„Pécsi emlék“ jeligés *arany és ezüst gyűrűk.*

Összes *arany s ezüst* áruim *hivatalos fémjellel* vannak ellátva.

Nagy raktárt tartok *fali-, inga-, szalon-, ébresztő- és iroda-órákban,* úgy szintén *arany- és ezüst-szebőrákban,* melyekből 3 évi jótállás mellett szolgálók.

*Arany- s ezüst-ékszer*ek, valamint minden-nemű-órák javítását gyorsan s gondosan teljesítem.

Kivánatra raktáram bármely osztályából készségesen küldök választás végett tárgyakat.

!Augusztus 22-én!

!Augusztus 22-én!

Megnyitása

egy

bécsi üzletnek

Pécsett.

Király-utca 1.

Király-utca 1.

„LE GRIFFON”

a legjobb szivarka-papír.

Kapható:

ALT és BÜHM kereskedésében PÉCSETT.

NACH AMERIKA.

Fahrkarten

bei der 3882

Niederländisch-Amerikanischen
Dampfschiffahrts-Gesellschaft.

Kolowratring 9

IV Weyringgasse 7a

WIEN.

Prospecte u. Auskünfte promptest u. unentgeltlich.

Kürzeste, schnellste und billigste Reise

Kapható minden fűszer-
kereskedésben és vendéglőkben
ajánlva.
Az orvosok által melegen
ajánlott.
A hazai ásványvizek legjobb-
jait között foglal helyet a

MARIACZELLI

gyomorceppek

készítve BRÁDY K. védanyalhoz címzett
gyógyszertárban Keresztúri (Moraország).
Elismert kitűnőségi, gyomorerősítő és elevenítő hatású
gyógyser emésztési zavarok esetében. Csak a mellicket
védjeggyel és aláírással ellátott készítmény valódi.
Egy üveg ára 40 kr., nagy üveg (kétszeres) 70 kr.
Az alkotó részek nyilvánosságára vannak hozva.
Gyógyszertárakban kapható.

Hirdetmény.

Alólírott tömeggondnok ezennel köz-
hírré teszi, miként **Kellner Sámuel**
pécsvári rőfűskereskedő közadónak csőd-
tömegébe a leltár 1—1071. tét. s. alatt
összeírt **6376 frt 87 kr.** becsértékű
áruraktár és üzleti felszerelés zárt aján-
lati uton a tekint. csődválasztmány által
meghatározott feltételek mellett eladatik.

A zárt ajánlat 637 frt 70 kr. bánt-
pénz melléklésével f. évi **szeptember**
hó 5-nek déli 12 órájáig alólírott
tömeggondnoknál benyújtandó, ugyanennél
az eladási feltételek megtekinthetők.

F. évi **augusztus hó 28-án** reg-
geli 10 órakor az eladandó áruraktár és
üzleti felszerelés Pécsváradon az üzleti
helyiségben megzemléltethető.

Kelt Pécssett, 1891. évi augusztus
hó 10-én.

BUBREG ANTAL

ügyvéd, tömeggondnok.

3632

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb
magyar lap az

EGYETÉRTÉS,

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a ma-
gyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó érte-
süléseinek gyorsasága, alaposága, és sokasága, rovatainak vál-
tozatosága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tár-
háza tették az „Egyetértés”-t népszerűvé. Az **országgyűlési**
tárgyalásokról a legérdekesebb s e mellett tárgyilagos hű
tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl **Gazdasági rovata**
elismert régi tekintélynek örvend. A magyar **kereskedő s**
gazdaközönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert
az „Egyetértés” **kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak**
bőségével a alaposágával ma már nem versenyezhet más lap.
A **kereskedő, az iparos s a mezőgazda** megtalálja mindazt
az „Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Változatosan szer-
kesztett tárcájában **annyi régi olvasmányt ad, mint egy**
lap sem. Két-három regényt közöl egyszerre, úgy hogy egy év
alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint külföldi
legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az
„Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a **világ fo-**
lyásáról gyorsan és hirtelen akar értesülni, fizessen
elő az „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára egy óra 1 frt 80
kr., negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az
„Egyetértés” kiadóhivatalában küldendők. Mutatványszámot a
kiadóhivatalra kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

A legolcsóbb magyar napilap a

„MAGYAR FÖLD”

közgazdasági és politikai napilap

teljesen független programmal.

Szerkesztik

Löcherer Andor és Kormos Alfréd.

A **MAGYAR FÖLD** bel- és külmunkatársai közt a poli-
tikai és közgazdasági téren szereplő
férfiak egész sorát találjuk.

Előfizetési ára: negyedévre 3 frt, egy óra 1 frt.

A „Magyar Föld” előfizetői a lap ingyen hirdetési rovatát
nagy sikerrel használják.

Különböző mellékletek.

Mutatvány számokat ingyen és bérmentve küld:

a „MAGYAR FÖLD” kiadóhivatala

Budapest, Erzsébet-körut 21. sz.

Egyetlen kísérlet mindenkit meg fog
győzni arról, hogy

„Zacherlin”

valóban a legjobb minden főreg ellen,
miután — jobban mint bármely szer — meglepő erővel,
és gyorsasággal **minden** rovat teljesen megsemmisít.
Legjobban használható szertelvévelés által Zacherlin
szóró készülék útján.

A Zacherlint nem szabad a közönséges fűszergörrel össze-
tévesztetni, mert a Zacherlin egészen sajátos külön-
legesség, mely sohasem kapható másként, mint
lepecsételt palackokban J. Zacherl névvel.
Aki tehát Zacherlint ker es akar papírban, akár do-
bozban port kap, ezzel minden esetre megcsaltak.
Valódi kapható:

Pécssett: Spitzer Sándor fia, Reeh Vilmos özvegye,
Eizer János, Alt és Bűhm, Reinfeld A., Köszl János,
Raab Gábor, Obetko K., Simon János, Sipőcz István,
Lill János, Lill István, Gyimóthy Gyula, Herdlein Lajos,
Blauhorn Izidor, Berecz Károly, Bayer Ferenc, Nick
Károly, Bachmayer Henrik, Grünhut és Hirschler, Dob-
szay Antal, Hollógy Adolf, Mauthner Mór, Leichter
Mór, Zach Károly, Klobenesár M., Kacsokovics Jenő,
Spitzer Jakab, Strausz L., Wallerstein R., Weber Fe-
renc, Wertheimer Ch. Zsivánovits Károlynál.

Pécsváradon: Dvorszky Bélánál.

Mohácscon: Auber N. J., Preszmayer A.,
Freund és társa, Bachrach Győző, Stanzinger Gyula,
Toldy Ignácánál.

Szigetvárott: Ocsodál Gusztáv, Fried Dá-
vid, Salamon Gyula, Szalay Józsefnél.

Siklóson: Pannz Géza, Kürschner Mór, Bányás
Sándor és társa, Weingoldner Jakab, Petrács József,
Szentgyörgy Móránál.

Villányon: Vorlicsek és Varga üzletében.